

§ 90

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponnosta Huopalahdenportin asemakaavamuutosalueella sijaitsevien ensimmäisen maailmanso- dan aikaisten linnoitteiden esittelyyn informaatiotaululla

HEL 2022-000745 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaava-alueella on sijainnut muinaismuistolain rauhoittamia vuonna 1914 rakennettuja kenttälinnoitettuja varustuksia Helsinki Tukikohta 1914:19. Nämä puolustusvarustukset ovat sijainneet Mannerheimintien ja Kytösuontien välisellä kalliolla. Tukikohtakokonaisuudessa on ollut jäännöksiä kolmesta maasta, kivistä ja hiekasta rakennetuista varustuksista. Yksittäiset varustukset ovat kohdenimiltään 1914:19, 1914:19a ja 1914:19b. Varustusten eteläpuolella on sijainnut noin 100 metriä pitkä osuus linnoitteisiin liittyvää yhdystietä. Yhdystie on noin 3 metriä leveä ja pengerretty. Kyseisillä varustuksilla on käyty taisteluita keväällä 1918 saksalaisten ja punakaartin joukkojen välillä.

Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut suoritti alueen linnoitteilla arkeologiset tutkimukset vuonna 2015 kyseisen kaavamuutoshankkeen johdosta. Kohteet on dokumentoitu hyvin ja tutkimuksista on laadittu kattava raportti.

Kun kaavamuutos toteutetaan, tulee alueelle säilymään lyhyt osuus Tukikohdan 1914:19 yhdystiestä, mikä on hieno asia. Muista tukikohdan puolustusvarustuksista ei tule säilymään rakenteita maastossa. Lautakunta katsoo, että paikkaan olisi oivallista sijoittaa informaatiotaulu kertomaan alueella sijainneesta linnoituksesta. Tämä tuo kaupunkilaisille esiin historiallisia kerrostumia uudella asuinalueella.

Yleisesti ottaen lautakunta suhtautuu myönteisesti arkeologisen kulttuuriperinnön esittelyyn kaupunkiympäristössä ja sinällään toivoo informaatiotaulujen sijoittamista olemassa oleville kohteille, jotka ovat havainnollisia ja joilla voi olla merkittävyyttä virkistys-, opetus- ja matkailukohteina. Tässä yhteydessä voisi nostaa esille esimerkiksi Keskuspuistossa sijaitsevat viisi vuoden 1914 linnoitekohdetta; 1914: 20-23c. Kohteet sijaitsevat Kiskontien, Hakamäentien, Ilmalankadun ja Tenholantien välisellä alueella.

Käsittely

24.05.2022

Asian aikana kuultavana oli tutkija Heini Hämäläinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Poistetaan kappaleesta (4) kolmas lause ja se korvataan seuraavasti:

”Lautakunta katsoo, että paikkaan olisi oivallista sijoittaa informaatio-taulu kertomaan alueella sijainneesta linnoituksesta. Tämä tuo kaupunkilaisille esiin historiallisia kerrostumia uudella asuinalueella.”

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilainen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Reetta Heiskanen

Lisätiedot

Heini Hämäläinen, tutkija, puhelin: 0931064993
heini.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi, Kvsto 19.1.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaava-alueella on sijainnut muinaismuistolain rauhoittamia vuonna 1914 rakennettuja kenttälinnoitettuja varustuksia Helsinki Tukikohta 1914:19. Nämä puolustusvarustukset ovat sijainneet Mannerheimintien ja Kytösuontien välisellä kalliolla. Tukikohtakokonaisuudessa on ollut jäännöksiä kolmesta maasta, kivistä ja hiekasta rakennetuista varustuksista. Yksittäiset varustukset ovat kohdenimiltään 1914:19, 1914:19a ja 1914:19b. Varustusten eteläpuolella on sijainnut noin 100 metriä pitkä osuus linnoitteisiin liittyvää yhdystietä. Yhdystie on noin 3 metriä leveä ja pengerretty. Kyseisillä varustuksilla on käyty taisteluita keväällä 1918 saksalaisten ja punakaartin joukkojen välillä.

Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut suoritti alueen linnoitteilla arkeologiset tutkimukset vuonna 2015 kyseisen kaavamuutoshankkeen

24.05.2022

Asia/10

johdosta. Kohteet on dokumentoitu hyvin ja tutkimuksista on laadittu kattava raportti.

Kun kaavamuutos toteutetaan, tulee alueelle säilymään lyhyt osuus Tukikohdan 1914:19 yhdystiestä, mikä on hieno asia. Muista tukikohdan puolustusvarustuksista ei tule säilymään rakenteita maastossa. Katsomme että varustusten esittelytaulu ei ole tarpeen, sillä alueelle on jäämässä vain varsin vaatimaton osuus ympäristössä sijainneesta linnoituskokonaisuudesta.

Yleisesti ottaen lautakunta suhtautuu myönteisesti arkeologisen kulttuuriperinnön esittelyyn kaupunkiympäristössä ja sinällään toivoo informaatiotaulujen sijoittamista olemassa oleville kohteille, jotka ovat havainnollisia ja joilla voi olla merkittävyyttä virkistys-, opetus- ja matkailukohteina. Tässä yhteydessä voisi nostaa esille esimerkiksi Keskuspuistossa sijaitsevat viisi vuoden 1914 linnoitekohdetta; 1914: 20-23c. Kohteet sijaitsevat Kiskontien, Hakamäentien, Ilmalankadun ja Tenholantien välisellä alueella.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 31.5.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponnosta liittyen Ruskeasuon Huopalahdenportin asemakaavamuutosalueella sijaitsevien ensimmäisen maailmansodan aikaisten linnoitteiden esittelyyn alueelle sijoitettavalla informaatiotaululla. Toivomusponsi on liitteenä.

Toivomusponnosta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Lausuntoa ei aikataulusyistä voi panna pöydälle.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Reetta Heiskanen

Lisätiedot

Heini Hämäläinen, tutkija, puhelin: 0931064993
heini.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi, Kvsto 19.1.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.05.2022 § 79